

**D. Marcus Evangelista. Rodolphi Gwaltheri Tigurini in
Euangelium Iesu Christi secundum Marcum Homiliæ
CXXXIX.**

Gwalther, Rudolf

[S.l.], 1570

VD16 W 1048

Homilia XVIII. Et egressus est rursus ad mare, omnisq[ue] turba uenibat ad eu[m], ac docebat eos. Et cùm præteriret Iesus, uidit Leui, Alphæi filium, sedentem ad telonium, & ait illi: Sequere me. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71833)

hanc nobis per Euangelij predicationem offerre, cui quotquot credunt, salutis huius conforres redduntur.

Porro ad historiam redeamus, que totius negotij exitu paucis comprehendit. Paralyticus vires recipit, surgit, tollit lectum suum, domum ad suos reuertitur, & Deum glorificat. Populus vero rei nouitate attonitus, ipse etiam Dei potentiam & bonitatem celebrat, nec scribarum aut bonitate mouentur, quos hoc Christi factum calumniari audierant. Quo exemplo docemur, quid eos facere debeat, qui vel miseris pro Christum restitutos sentiant, vel illius bonitate & salustica virtute alios restitui vident. Surgant e lectis peccatorum, & vice inuicem vel etiam male transacta penitentia agant. Quia enim nox progressa est, & Christus sua luce diem mundo intulit, lucis filios se esse meminerunt, in luce deceter & compositis ambulent, nec turpia tenebrarum opera sectentur. Inserim Deum glorificans, & huic omnem sue restitutionis atq; salutis laudem tribuant, nec illos Christi proficere pudeat coram mundo hoc corrupto & adultero. Poterant hęc copiosius tractari, sed quia sepius occurrunt, hęc modo obiter attingisse sufficiat. Oremus autē Deum patrem misericordie, vt nobis etiam per filij sui Iesu Christi meritum mederi dignetur, vt vera gloria ipsius vasa facti, in illo & cum illo perpetuo vivamus: cui debetur benedictio, honor, gloria & potestas in eternum, Amen.

Effectus et fructus miraculi. Luc. 5.

Roman. 13.

Ephes. 5.

Et egressus est rursus ad mare, omnisq; turba ueniebat ad eum, ac docebat eos. Et cum prateriret Iesus, uidit Leui, Alphæi filium, sedentem ad telonium, & ait illi: Sequere me. Isq; surgens secutus est eum. Et factum est, cum accumberet in domo illius, multi etiam publicani & peccatores simul discumbabant cum Iesu & discipulis ipsis. Erant enim multi, qui secuti fuerant eum.

Paulus Apostolus ad Timotheum suum scribens, magna cum auctoritate pronunciat: Certus sum, & dignus quem omni studio amplectamur, quod Christus Iesus venit in mundum, vt peccatores saluos faceret. Consentium hęc, que passim in scripturis de exhibitā nobis in Christo Dei gratia dicuntur, & quod ipse Christus peccatores ad se vocat, & ad se uenientibus resocillatione pollicetur. At quia peccatorum conscientia grauior est, quam vt verbis facile leniri possit, promissiones istas exemplis hanc obsecris confirmari oportuit. Multa ergo eius generis in Euangelio proponuntur, inter que non postremo loco ceteri debent, que apud Capernaïtas edita sunt. Nam is, etsi corruptissimus & ingratus esset, Christus familiariter conuersari voluit, miracula inter illos edidit plurima, quibus & suam potentiam & Dei erga ipsos bonitatem declarauit, paralytico qui propter peccata sua cruciabat, remissionem peccatorum magna liberalitate obtulit, & nunc populo ad se conuertenti salutis doctrinam sedulo proponit, neminem illorum fastidientem, licet causas multas & graues haberet. At memorabile cum primis est, quod in Mattheo (quem Marcus Leui nominat) uocatione proponitur: in cuius consideratione nobis eo diligentius versandum erit, quod illud à tribus Euan-gelists spiritus sanctus describi voluit: nimirum quod nostra cum consolationi cum institutio-nis plurimum seruiturum fieret.

Argumentum et usus pre-sentis loci. Timoth. 1. Mat. 11. 18. Ioan. 7.

Mat. 9.

Luc. 5.

Primo omnium autem Mattheus hic, siue Leui, considerandus venit, qui ad telonium sedisse, et hinc à Christo uocatus esse dicitur. Fuit ergo ex publicanorum ordine, & (sicut ex circumstantijs conuincere licet) ex eo que stu opulentiſſimus factus erat. Solebant enim publicani vectigalia publica redimere, que postquam in suam potestatem redeſſent, nouis indies artibus augebāt, conuenientibus interim Romanis, qui inde vectigalia pluris locandi occasionem arripiebant. Est uero apud Roma in oratione pro Plancio. in & republice firmamentum illo contineri Cicero testetur: apud Iudeos tamen multi nominibus iniſe & infames erant, maxime si qui ex illorum gente oriundi essent, qualem Mattheu hunc fuisse ex nomine et patris denominatione patet. Erant enim Romana tyrannidis ministri, que Iudeis indigna & iniquissima uidebatur, cum illi Dei populus & peculiū tenferi uellent. Et vt modo mo-

Mattheus publicanus.

in oratione pro Plancio.

nuimus, nouis atque insolitis exactionibus miseram plebem grauabant, qua sub illis sua erga Deum inobedientia atque ingrati tudinis poenas luebat. Interim insatiabilem illorum auaritiam & merces ab omni humanitate alienissimas esse oportuit, qui suam operam contra gentes suis, immo contra Dei populum, prophanis & impuris Romanorum imperatoribus locabant, & ab his impostum augum suis vsuarijs artibus grauius & acerbius reddebant. Quod si cum nostris fecerit hominibus conferre libeat, eadem fere fuit publicanorum conditio, quae eorum hodie, qui patriam ab hostibus uicta & oppressa, praesides in ea fiunt, & privati quoslibet causa in conciuem suam tyrannidem exerceat. Vel etiam monopoliarum, qui ubi omnes alicuius generis merces coemerunt, illarum pretium pro suo arbitrio augere solent: qui & ipsi Regibus quidem ob pecunias gratissimi, miseris uero eorumdem subditis molestissimi sunt, & plane intolerabiles. Ex horum (inquam) ordine Mattheus fuit, quem tamen Christus in ipsa auaritia & iniquitatis officina sedentem uocare uoluit.

Christus peccatores non fastidit. 2. Timoth. 1. 14. 53.

Pater hinc quod initio diximus, Christum peccatores non fastidire, sed illos saluare uelle, ubi quod publicis peccatis infames in illorum ordinem asciscit, quos Euangelij & salutis doctores constituit, ideo factum putabimus, ut eo certior nobis esse possit gratia & misericordia Dei patris, quando singularia eius exempla in ipsis Euangelij praecoribus habentur. Ita Paulus suam ipsius uocationem exponit, quando se peccatorem omnium maximum esse facit, gratiam uero concupiscit, ut publicum esset gratia in Christo credentibus exemplar. Quin ipse Christus cum uocari reputari, & medius inter latrones crucifigi uoluit, ut ipsius meritum ad peccatores pertinere uideremus. Hinc nobis in tentationibus consolationis argumenta petenda sunt. Interim meminimus, nobis quoque ex mera gratia salutem obtingere, nec aliquid in nobis meriti esse, propter quod nobis salutem debere dicamus. Eadem enim omnium nostrum, quae Matthei, conditio est, quae per Euangelij praedicationem ad regni Dei commercium uocatur. Sedemus siquidem omnes in peccatorum officina, dum alius libidini, alius uindictae cupiditati, alius auaritia, alius ambitione, alius intemperantia indulget, & ita tenebrarum principi diabolo gratissimum seruitium praestamus, de animarum salute nihil aut parum solliciti. Nec alia illorum ratio est, qui circa salutis studium quidem occupati sunt, interim uero suis ipsorum aut aliorum meritis confidunt, & uocari corradiunt, quod in diuini iudicij conspectum afferant. Quos longe superant, qui opera supererogationis merita sua merita alijs diuendunt, uel nugae potius, quae non alio quam humanarum conditionum fulcro nituntur. Hi certe ad telonium sedent omnium impiissimum, cum Dei regnum nostrum operum meritis, uel auro & argento redimi posse arbitrantur. Magna ergo est Dei bonitas, qui talibus regnum suum & salutem offerre dignatur, quam nos eo ardentius complecti debeat, qui illa nos indigniores esse sentimus.

Mattheus Christum uocantem sequitur.

Atque huius quoque exemplum in Mattheo proponitur. Is mox relictis omnibus (ut Lucas dicit) surgit, & Christum sequitur. Quod haud uulgare factum esse parebit, si quam multa causari potest consideres. Erat enim relinquendus quastus longe uerberrimus, nec uisiam aliqua sese offerat, qua se comode, aut saltem tolerabiliter uinere posse uideret. Deinde Christum sequitur, qui enim abibiturus esset, incertum erat. Nec magnum quid sperare licebat ex eo, quem magnatibus reuoluit, & exorsum esse nouerat. Nec uicinia item erat Romanorum praesidium indignatio, quibus ille seruitur, suorum inuidia, odium, conuicia, & quacumque mundus hic aduersus eos tentat, quos abs se despicere uident. Quas ergo quamque uarias cogitationes in ipsius animo obortas fuisse putabimus? At exposito & contemptis illis omnibus absq. mora surgit, & Christum sequitur. Imuenitur hunc quae quot per Euangelij praedicationem sese à Christo uocari sentiunt. Surgant ex peccatorum officina, & praesens carnis studia, quastuosissima licet, relinquunt. Non blanditijs peccatorum, non mundi exemplo, non uicinis infamiae aut paupertatis metu, nec ullis alijs rationibus quas caeca & sui ipsius amans caro suggestit, sese impediri aut retineri patiuntur. Sed hoc fidei proprium esse meminerunt, quod omnem sensum atque intellectum sub uerbi diuini obedientiam captiuum ducit. Cur enim carnis rationes audiat, qui Christum sibi à Deo sapientiam factum esse credit? Cur aliqua incommoda meretur, qui Deum diligentibus omnia ad bonum cooperari nouit, et Christi promissionibus instructus, pilos eris suae a Deo uocatos esse, nec sibi quicquam defuturum intelligit? Tale certe Abrahami quoque, scripturae propositum, qui ad Dei uocationem absq. mora patrios latres & cognationem suam in uerjam reliquit, ut ipse non

1. Corin. 1. Rom. 8. Matt. 10. Luc. 12. Gene. 12.

terratus...
mistic...
non pend...
dem uoc...
carnis r...
prudent...
quiritur...
Inter...
sequitur...
quarum...
& egeum...
facit om...
uictoria...
randam...
difficite...
facit im...
indomito...
sua, ut o...
si obserue...
Porro...
pis, ad qu...
cur. R...
uocatio...
ratificat...
In M...
quoque op...
rari, qui...
beni bene...
Apud A...
per se deo...
ut credat...
sua. Q...
illi inq...
luat. In...
est uere...
lorum pa...
Bethan...
sunt, ut i...
primum...
cinus. N...
At ut ho...
lum cib...
deniq. &...
qui mem...
substitu...
ret, & qu...
Praet...
auaritia...
ret totas...
bra facit.

terrarum perueniturus esset, ignoraret. Tales sectatores & discipulos Christus requirit, qui nec do- Luce 9.
mesticus prius ualeat, nec parentes sepeliant, sed vno ipso contenti, ab ipsius nutu & voluntate
pendeant. At d' infelices nos, qui hic potissimum, quantum nobis desit, experimur. Audimus qui-
dem vocantem nos Dominum, & quid eidem debeamus, cerè scimus: cunctamur tamen, eò quòd
carnis rationes admittimus, & cum absque consilio & ratione agamus ferè omnia, hic consilio &
prudèntia vti consueuimus, vbi illa minime locum habent, sed nuda & simplex fidei obedientia re-
quiruntur.

Interim elucet hic simul, quantà diuine uocationis virtus sit. Nam si carnem audias, nunquam Virtus diuina
sequitur illa uocantem Dominum, sed semper quod causetur inueniet, maximè si diuitie accedant, uocationis.
quam re possessio periculi plena est, ita ad retinendos hominum animos, ne Christum pauperem
& egenum sequantur, efficacissima sunt, & pluraquam adamantinis vinculis constrictos tenent. At
facili omnia vincit Deus, & que huic solide innititur fides. Potest hæc in Christo omnia, & eadem Philip. 4.
uictoria nostra est, qua mundum vincimus, & quæcumq; in mundo sunt. Minime ergo de ijs despe- 1. Ioan. 5.
randam est, quos magnis & multis remoribus impediti videmus. Nam & Christus diuites quidem Matth. 19.
difficiliter regnum celorum ingredi ait, sed idem apud Deum possibile esse testatur, quod hominibus
factu impossibile est. Et Isaias propheta lupos, leones, vrsos, aspidos & basiliscos, id est, homines Isaiæ 11.
indomitos planè & à Dei regno alienissimos per Christi uerbum & spiritum cicurandos fore pradi-
xit, vbi omnes ipsius mites & pacifici ageregentur. Nec exempla desunt tum vetera tum noua, que
posteremus, multum ex ijs consolationis habebimus.

Porò Mattheus Christum vna cum suis discipulis domum suam deducit, & illic conuiuio exci- Matthew Chri-
pit, ad quod plurimi publicani & peccatores confluxerunt. At qui idem ille prius omnia reliquisse di- stum conuiuio
xitur, vixum ergo patet, quomodo sua omnia Apostoli reliquerint: Animo nimirum, & quatenus excipit.
uocatio ipsorum postulabat, non quòd nefas ducerent illis vti, si quando hoc salua pietate fieri pote-
ratur, ubi non semel monuimus. Prestat autem hic singulas personas ex ordine inspicere.

In Mattheo gratitudinis exemplum habetur, que fidei perpetuò coniuncta esse solet, & externis Gratiitudinis
queque officijs sese exerit. Cur enim non Christum in domus suas recipiant, & eidem sua omnia offe- exemplum.
rant, qui illum iam animis totis complexi sunt, seq; totos illi consecrarunt? Gratiitudinem cerè de-
bent beneficiis horribus gentes intellexerunt, inter quas Persæ ingratam panam capitalem consueuerunt,
Apud Athenienses verò liberis à patrono ingratiitudinis conuictus, iare libertatis exuebat. Su-
per fideo te dicebat iudex) habere ciuem tanti muneris impium estimatorem. Nec adduci possum,
vix credam vrbis vrbem, quem domi selestum cerno. Abi igitur & esto seruus, quoniam liber esse ne-
scisti. Quod exemplum vrbem expenderent, qui Christi beneficio è peccati seruitute manumisti, se
illi ingratiissimos præbent, dum pro illo nec labores aut sumptus sustinere, nec vlla pericula subire vo-
lunt. Longè sunt libertate filiorum Dei, quam tanto pretio nobis ille acquisiuit. Longè alia mens
est vere fidelibus qui cum Christo intelligant se omnia debere, ipsos nullorum vel sumptuum vel la-
borum penitet, modò illi officium gratum præstare possint. Hinc est, quòd Lazarus quoq; & Simon, Luce. 10.
Dico nientes ciues, Christum crebro excepisse leguntur. Nobis autem illorum exempla imitanda Ioan. 11. 12.
sunt, vbi ipsi quoq; Christum, licet corpore in celis agat, hospitem & conuiuam habere studeamus. Id
primam per fidem fit, qua nos ipsos Christo cibum suauissimum propinquamus, dum nos illi totos addi- Ioan. 4.
mus. Nam mens cibus (inquit) est, vbi faciam quod vult is qui misit me, & perficiam opus eius.
At vbi homines saluos faceret, missus est. Ergo qui salutem, quam nobis offert, fide amplectantur, il-
lum cibent & conuiuio excipiunt omnium laudissimo. Ita enim sua corpora simul & animas, studia
deniq; & attentiones omnes illi offerunt, & ipsius voluntati accommodant. Deinde Christum excipiunt,
qui membra ipsius, fideles nimirum egenos & inopes, hospitiò & mensa dignantur. Hos enim ita sibi
subiiciunt, vbi in illos conferamus charitatis officia, que in ipsum collaturus eram, si in terris age-
ret, & quod illis conferimus, in suas rationes se ascripturum pollicetur. Matth. 25. & 26.

Præterea charitatis est, quòd saluis in Christo socios habere cupit Mattheus, qui illi hætenus Charitatis offi-
amantia & scelerum socij fuerant. Solet autem fides per charitatem operari, cum quòd hominù men- cium.
tes in Dei amore rapit, cum quòd credentes omnes in Christo vnus & eiusdè corporis mem-
bra facit. Quia ergo Dei amore fideles flagrant, quam plurimos in Dei cognitionem venire et saluari Galat. 5.

vellent, eò quòd hoc ad Dei gloriam facere intelligunt. *Est* hoc evidens regenerationis argumentum. Ea enim carnis nostræ philautia est, ut solis nobis bene esse cupiamus, aliorum vero felicitatem invidiamur. Quotquot ergo omnes homines salutis & supremæ felicitatis in Christo socios habere cupiunt, na illi ingenitam carnis corruptionem excuerint, sed omnino renatos & alios factos esse videntur. Arguitur igitur hoc exemplo illorum socordia, qui cum Christiani haberi velint, suam deum rune, que nam sit aliorum hominum conditio, quin securi omnium aliorum salutem negligant, nisi ipsis sub Evangelij prætextu voluptuari liceat.

Publicani Mattheo conuersantur. Matth. 21.

Non minorem verò laudem publicani reliqui merentur, qui illum accedere dignantur, quem alii se defecisse vident. Fuit ergo in illis quoque salutis studium, à quo procul aberant pharisæi, eo quòd ipsorum iustitie considerent. Et impletur Christi dictum, quo publicanos & peccatores facilius et citius quàm pharisæos regnum Dei ingressuros esse ait. Longè item alieni sunt publicani isti ab illorum moribus, qui scelerum socios, si qui penitentiam agant, odisse & defectionis accusare solent. Quod deploratæ impietatis indicium est, quando ne in alijs quidem penitentiam æquo animo ferre possunt.

Christus peccatores plene in gratia recipit.

Postremò Christus obseruandus est, qui publicanorum conuiuio interesse dignatur. Et cum hoc evidens bonitatis ipsius argumentum est, ait a se nobiscum solidè in gratiam reuere restat. Attingit enim conuiuia amicitie & beneuolentia indicia fuerunt, nec bodie probantur, qui cum ad mensam suam aliquos inuitant, interim odij scintillas sub pectore fouent. Id quod in Christo licet habere nequit, qui ipsissima est veritas. Faciunt huc promissiones, quibus ad se conuersos salutem solidam & peccatorum suorum offensarum amissionem pollicetur. Errant ergo, qui terras conuenienter ad noua quedam expiationum & satisfactionum genera ablegant, ex quibus maiores terrores concipiunt. Agnoscamus nos Dei bonitatem, & ad salutis consortium vocantem constanti fide sequamur, ut celestis mensæ olim conuiuæ esse possimus cum Domino & saluatore nostro Iesu Christo, cui debetur benedictio, honor, gloria & potestas in æternum. Amen.

Isaie 43. Ezech. 18.

H O M I L I A XIX.

Et scribæ ac pharisæi cum uidsissent eum capientem cibum cum publicanis & peccatoribus, dicebant discipulis eius: Quid est, quòd cum publicanis & peccatoribus edit ac bibit? Hoc audito Iesus ait illis: Non opus habent qui ualent medico, sed qui malè habent. Non ueni ad uocandum iustos, sed peccatores ad penitentiam.

Argumentum & usus presentis loci.

Quemadmodum scriptura passim Dei gratiam commendat, sic multorum exempla propius, qui à peccatis conuersi, hanc gratiam sibi salutarem experti sunt. Inter hos non postremò Mattheus censi debet, qui cum publicanus & ob peccata infamis esset, non modo peccatorum remissionem inuenit, uerum etiam in Apostolorum & præconum gratia Dei diuinè cooperatus est, idemque, mox suo exemplo docuit, quid eos facere deceat, qui similiter ad salutem uocantur. Per uerius plus consolationis afferret exemplum hoc, in presenti ab ipso Christo plenius illustratur: cuius hic hic nobis usus esse debet, ut ex eo consolationes petamus, non modo cum conscientie terrores sentimus, uerum etiam aduersus hypocritas iustitiarum & pharisæicos doctores, qui infirmas conscientias satisfactionum humanarum doctrina magis terrene consueuerunt. Deinde ut Christi exemplo discamus, quales nos erga fratres, qui peccatis obnoxij sunt, esse conueniam.

Occasio presentis tractationis ex pharisæis est. Luc. 5.

Occasionem huic tractationi præbuerunt pharisæi, quibus scribæ quoque, Lucæ adnumerat. Vident hi Christum cum publicanis ad eandem mensam assidere, & mox aduersus discipulos illius murmurant, & apud illos tanquam socium flagitiosorum hominum iraducunt. Fuit autem hic illis propositus est, ut cum apostolis, cum reliquo vulgo Christum suspectum & iniuriam reddant, ad quos indices quàm plurimos desicere uidebant. Quid est (inquiunt) quòd cum publicanis & peccatoribus edit acque bibit? Quasi dicant: Lamine uideris, quàm stultè relictis ueris & legitimis doctoribus hunc uobis magistrum elegeritis, socium nimirum perditissimorum hominum, & honestas atque discipline sanctioris hostem? Si enim talis non est, cur nobis aduersatur, quorum innocentiæ facis